

Poděkování Českého svazu bojovníků za svobodu

Dovolte, abych městu Teplice n.M. jménem OV ČSBS Náchod i jménem svým poděkoval za poskytnutý příspěvek (3.000 Kč) na konání vzpomínkové akce Jízda historické paměti národa.

Miroslav Holča, jednatel ČSBS Broumov

Jak vzpomínalo Náchodsko

Každoročně začátkem května si připomínáme uprostřed již rozkvetlé přírody slavné dny osvobození naší vlasti a konec 2. světové války.

Naše Okresní organizace ČSBS Náchod si to letos opět připomenula v několika akcích, a to na místě nacistického koncentračního tábora Gross-Rosen v Rogoźnici v Polsku a na našem území u Památníku pochodu smrti v Choustníkově Hradišti a účastí u místních pomníků osvobození.

Začátkem r. 1945 před postupující Rudou armádou nacisté přesunovali zástupy tisíců vězňů koncentračních táborů na západ. Přiblížením se fronty byl evakuován i tábor Gross-Rosen. Část vězňů byla evakuována po železnici, ti zdatnější pochody po silnicích (z Polska přes obec Zdoňov a Adršpach na Trutnov – pozn.TO). Cílem měl být Josefov a dále pak KT Flossenburg. Předchozí dlouhodobé utrpení vězňů a vyčerpávající zimní přesun po silnici se stal osudným pro 140 vězňů, kteří již neměli sílu pokračovat dále. Nacisté je pak postříleli v blízkosti Choustníkovy Hradiště a jejich těla jsou tam pochována u silnice v hromadném hrobě. Na tomto místě pak byl po válce vybudován Památník pochodu smrti. Konají se zde každoročně vzpomínkové slavnosti pod patronací institucí Královéhradeckého kraje. Ta letošní se konala v sobotu 18. května 2013.

Toho dne se někteří členové naší Okresní organizace ČSBS Náchod a pozvaní hosté vydali autobusem do Rogoźnice, kde jsme dopoledne s poutavým výkladem polské průvodkyně prohlédli a prošli celý objekt Gross-Rosen. Viděli jsme, v jakých těžkých podmínkách tamních žulových kamenolomů pracovali moderní otroci, vězni. Poté jsme vyrazili zpět po trase Pochodu smrti na odpolední pietní vzpomínkovou slavnost v Choustníkově Hradišti.

Dopoledne. Už dávno před námi, vyrazilo z Rogoźnice na kolách i 21 účastníků „Cyklojízdy historické paměti“ po stopách „Pochodu hladu a smrti“. 104 km dlouhá cesta kopírovala jeho válečnou trasu. Chtěli tím uctít památku obětí. Někteří účastníci se této cesty účastnili již po několikáté. Všichni dorazili včas, nevzdali jízdu a ještě pak položili kytice u Památníku v Choustníkově Hradišti.

U Památníku stáli čestnou stráž v uniformách voáků spojeneckých armád 2. světové války i členové naší Okresní organizace ČSBS, členové Spolku vojenské historie TS 20 Pláň z České Metuje.

Vzpomínky se zúčastnilo mnoho občanů Hradecka, Náchodska i Trutnovska. Účastnili se i diplomatičtí zástupci Ruska a Polska, kteří přijeli z Prahy. Zavazuje nás odkaz obětí 2. světové války. Nedopustit znovu něco podobného v budoucnu. A bránit mír ve světě.

Co nás však nejvíc toho dne potěšilo, že se bratru Miroslavu Holčovi podařilo pozvat na náš zájezd a vzpomínku paní Alici Šupinovou z Ostravska, manželku jednoho z bývalých vězňů koncentračního tábora Gross-Rosen, dnes již zemřelého. Ta nám pak vyprávěla příběh svého muže.

Jan Šupina, rodák z Ostravska, narozen 1922. V roce 1942 byl totálně nasazen na práci do Německa. Pracoval v továrně na výrobu munice. Setkal se tam s dalšími mladými lidmi, skamarádili se a spolupracovali. Jmenovali se Hlavatý a Kapeluch. Domluvili se i na sabotážích ve výrobě. Nevydržel však Kapeluch, který se k sabotážím přiznal a ostatní udal. Šupina a Hlavatý byli v r. 1943 posláni do KT Gross-Rosen s označením „návrat nežádoucí“. Šupina však přestál i těžkou práci v koncentračním táboře. Na konci války se mu podařilo při pochodu smrti v okolí Jaroměře z transportu utéci. Za pomoci našich lidí se pak skrýval až do osvobození. Tolik stručná informace z úst jeho dnes 90leté manželky, která s námi jela a osobně pak položila velkou kytici na základy bloku 22, kde byl vězněn její muž. Statečně s námi prošla celým táborem s pocitem štěstí, že se mohla zúčastnit zájezdu a poznat toto místo utrpení svého muže.

Proto dík patří Miroslavu Holčovi z Meziměstí, který zajišťoval pobyt v Jetřichově jí i její dceři paní Blance Homolové. Obě ženy odjížděly domů s pocitem životního zážitku. A patří mu i dík za zajištění hladkého průběhu a organizaci cyklistické jízdy z Rogožnice do Choustníkova Hradiště.

Sestra Šupinová vyslovila uznání a poděkování též panu Novotnému za fundovaný výklad po celé trase jízdy.

Text: Jindřich Novotný, ČSBS Náchod

Foto: Miroslav Holča, ČSBS Broumov

